Nummer VN2021-033449
Directie Onderwijs, Jeugd en Zorg

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders B&W

Voordracht voor de College vergadering van 07 december 2021

Portefeuille: Onderwijs (20)

Agendapunt: B7

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Advies over de bestuurlijke fusie tussen de School voor Persoonlijk Onderwijs (SvPO) Amsterdam en zeven andere SvPO-scholen in Nederland in één stichting

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van het verzoek van SvPO Amsterdam aan het college van B&W om een advies te geven over de wenselijkheid van de voorgestelde bestuurlijke fusie tussen SvPO Amsterdam en zeven andere SvPO-scholen in Nederland in één stichting. Dit advies wordt opgenomen in de fusie-effectrapportage over de voorgenomen bestuurlijke fusie.
2. Kennis te nemen van ontwikkelingen op het gebied van de onderwijskwaliteit en financieel beheer bij SvPO Amsterdam.
3. In te stemmen met de brief van het college van B&W aan de voorzitter van het bestuur SvPO Amsterdam, waarin het college een negatief advies uitbrengt over de bestuurlijke fusie tussen SvPO Amsterdam met de zeven andere SvPO-scholen in Nederland in één stichting.
4. In te stemmen met de raadsinformatiebrief voor de raadscommissie Werk, Inkomen en Onderwijs waarmee het college de raad informeert over het negatieve advies.

Kernboodschap

Het college van B&W adviseert negatief over de bestuurlijke fusie tussen SvPO Amsterdam met de zeven andere SvPO-scholen in Nederland in één stichting, omdat het college er op dit moment niet van overtuigd is dat de bestuurlijke fusie bijdraagt aan een verbetering in de onderwijskwaliteit en het financieel beheer bij SvPO Amsterdam.

Bestuurlijke achtergrond

Op grond van artikel 53 e Wet op het voortgezet onderwijs is hier sprake van een bestuurlijke fusie waarbij een of meer rechtspersonen de instandhouding van een school overdragen.

Bestuurlijke prioriteit

n.v.t.

Wettelijke grondslag

Artikel 53 e lid 1 onder c Wet op het voortgezet onderwijs (definitie bestuurlijke fusie)

Artikel 53g lid 1 en lid 3 onder i Wet op het voortgezet onderwijs waarin staat dat er door de rechtspersoon dan wel rechtspersonen gezamenlijk een aanvraag tot goedkeuring ingediend moet worden voor de fusie bij Onze Minister dat vergezeld gaat van een fusie effectrapportage. In die fusie effectrapportage moet een advies staan van het college van B&W van de betrokken gemeenten over de wenselijkheid van de voorgestelde fusie.

Onderbouwing besluit

Ad 1) Kennis te nemen van het verzoek van SvPO Amsterdam aan het college om een advies te geven over de wenselijkheid van de voorgestelde bestuurlijke fusie tussen SvPO Amsterdam en zeven andere SvPO-scholen in Nederland in één stichting. Dit advies wordt opgenomen in de fusie-effectrapportage over de voorgenomen bestuurlijke fusie.

Schoolbesturen die het voornemen hebben om te fuseren, moeten een fusie-effectrapportage (FER) opstellen. De FER wordt gebruikt om de medezeggenschapsraden te informeren over het doel van de bestuurlijke overdracht en de eventuele gevolgen voor personeel, leerlingen en ouders. Ook wordt de FER samen met een schriftelijke verklaring van instemming met de fusie door de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraden ingediend bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor het verkrijgen van goedkeuring op de voorgenomen fusie.

Onderdeel van de FER is een advies van het college van B&W over de wenselijkheid van de voorgestelde fusie. Omdat SvPO Amsterdam voornemens is bestuurlijk te fuseren met de zeven andere SvPO-scholen in Hoorn, Deventer, Utrecht, Geldermalsen, Hengelo, Hurdegaryp en Kapelle, heeft de school het college van Amsterdam gevraagd om een positief advies op de voorgenomen fusie. In bijlage 1 treft u de FER van SvPO Amsterdam.

Reden van fusieverzoek SvPO Amsterdam

- Stichting voor Persoonlijk Onderwijs heeft op dit moment acht scholen in Nederland met in totaal 2.100 leerlingen, al deze scholen vallen onder een eigen bestuur. Een van deze scholen staat in Amsterdam, de school heeft een omvang van 293 leerlingen. De acht besturen hebben het voornemen om tot een bestuurlijke fusie over te gaan. De beoogde fusiedatum is 1 januari 2022.
- Op dit moment wordt al veel samengewerkt tussen de acht SvPO-scholen in Nederland. De acht schoolstichtingen hebben dezelfde personen in het bestuur en ook in financieel en organisatorisch opzicht is er grote verbondenheid. Doel van de fusie is om de organisatie simpeler en transparanter te maken. Door de scholen in één stichting onder te brengen, wordt de administratie en organisatie eenvoudiger en daarmee beter uit te leggen aan betrokkenen:
  - Op dit moment stellen alle acht scholen een jaarrekening en jaarverslag op. Na de fusie hoeft het nieuwe bestuur nog maar één jaarrekening en één jaarverslag op te stellen.
  - Na de fusie wordt de medezeggenschap centraal georganiseerd via een Gemeenschappelijke Medezeggenschap Raad (GMR). Hierdoor kunnen school overstijgende aspecten voortaan in een school overstijgende MR besproken worden.
  - SvPO denkt hiermee doelmatiger de middelen van de scholen te besteden en het toezicht te versterken, hetgeen een kwaliteitsimpuls geeft voor de organisatie
- Omdat het om een bestuurlijke fusie gaat, vindt er geen verandering in het onderwijsaanbod in Amsterdam plaats en heeft de fusie dus ook geen directe gevolgen voor ouders en leerlingen.

Ad 2) Kennis te nemen van ontwikkelingen op het gebied van de onderwijskwaliteit en financieel beheer bij SvPO Amsterdam.

Er is veel maatschappelijke onrust rondom de SvPO-scholen waar ook ouders en leerlingen door worden getroffen:

- SvPO Amsterdam, Utrecht en Hoorn hebben in het najaar 2020 een Zeer Zwak oordeel gekregen voor de kwaliteit van het onderwijs door de Onderwijsinspectie.

De Onderwijsinspectie stelt in zijn onderzoek naar het bestuur van SvPO Amsterdam vast dat het bestuur op meerdere punten wet- en regelgeving niet naleeft en ook dat dit onopgemerkt blijft bij de bestuursleden die belast zijn met het interne toezicht. Er wordt geconcludeerd dat er onvoldoende zorg is voor de kwaliteit van het onderwijs, de kwaliteitscultuur en de medezeggenschap.

- Vanwege het zeer zwakke oordeel bij SvPO Amsterdam wordt er een herstelonderzoek uitgevoerd door de Onderwijsinspectie. Dit onderzoek wordt in mei 2022 gepubliceerd. Het is mogelijk dat er wederom een Zeer Zwak oordeel wordt afgegeven. In dat geval kunnen er bekostigingssancties worden opgelegd aan SvPO Amsterdam.
- Het financieel beheer van SvPO Amsterdam heeft het oordeel onvoldoende gekregen van de Onderwijsinspectie. De Onderwijsinspectie geeft aan dat het jaarverslag van SvPO Amsterdam niet transparant is en geen waarheidsgetrouw beeld geeft. SvPO Amsterdam (en de zeven andere SvPO-scholen) zijn daarom onder verscherpt financieel toezicht gesteld door de Onderwijsinspectie.
- Ook ziet de inspectie bij alle besturen financiële risico's ten aanzien van de huisvesting en de governance structuur. Er is daarom door de Onderwijsinspectie een specifiek (financieel) onderzoek gestart naar de vraag hoe het eigendom van het vastgoed van SvPO Utrecht en de andere SvPO-scholen juridisch en financieel is geregeld en naar de rol van betrokken partijen daarin. Dit onderzoek wordt begin 2022 gepubliceerd.
- Een aandachtspunt is ook dat de blootstelling aan financiële risico's mogelijk groter wordt door de bestuurlijke fusie. In het geval van een faillissement bij een van de zeven scholen in andere gemeenten, kan dit ook gevolgen hebben voor de vestiging in Amsterdam. SvPO Amsterdam geeft in de FER aan dat er al sprake is van onderlinge aanspreekbaarheid, en dat dit nu alleen wordt geformaliseerd waardoor er geen toename is van een financieel risico.

In bijlage 2 en 3 treft u de rapporten van de Onderwijsinspectie over de onderwijskwaliteit en het financieel beheer bij SvPO Amsterdam.

Ad 3) In te stemmen met de brief van het college van B&W aan de voorzitter van het bestuur SvPO Amsterdam, waarin het college een negatief advies uitbrengt over de bestuurlijke fusie tussen SvPO Amsterdam met de zeven andere SvPO-scholen in Nederland in één stichting.

Het college van B&W geeft een negatief advies af over de voorgenomen fusie. Dit advies is gebaseerd op de volgende overwegingen:

- Het college heeft grote zorgen over de onderwijskwaliteit en de financiële situatie van SvPO Amsterdam. Op basis van de informatie uit de Inspectierapporten en de FER, is het college er niet van overtuigd dat de bestuurlijke fusering bijdraagt aan een verbeterde onderwijskwaliteit en transparantere financiële structuur.
- De resultaten van het herstelonderzoek en het financieel onderzoek dat de Onderwijsinspectie uitvoert bij SvPO Amsterdam zijn nog niet bekend. Het is verstandig om deze resultaten eerst af te wachten en vervolgens mee te nemen in de overweging om bestuurlijk te fuseren.

Het college van B&W begrijpt de urgentie vanuit SvPO niet om nu te focussen op de bestuurlijke fusie. We zijn van mening dat de fusering geen prioriteit behoort te zijn op dit moment, er moet eerst worden ingezet op het verbeteren van de onderwijskwaliteit en het financieel beheer. Op basis van de informatie die we nu hebben, zijn is het college er niet van overtuigd dat de fusie hieraan bijdraagt.

In bijlage 4 treft u de brief aan die naar de voorzitter bestuur SvPO Amsterdam gaat. In deze brief wordt het negatieve advies op de bestuurlijke fusie toegelicht.

Ad 4) In te stemmen met de raadsinformatiebrief voor de raadscommissie Werk, Inkomen en Onderwijs waarmee het college de raad informeert over het negatieve advies.

In bijlage 5 treft u de raadsinformatiebrief voor de raadscommissie Werk, Inkomen en Onderwijs. Als u instemt met de voorgelegde beslispunten, wordt de raadsinformatiebrief ter kennisname naar de raadscommissie WIO van 12 januari 2022 gestuurd.

Participatie

n.v.t.

Financiële onderbouwing

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

SvPO Amsterdam wordt op de hoogte gesteld van het besluit van het college van B&W.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2021-127951	Advies (pdf)
AD2021-127929	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2021-127948	Collegevoordracht bijlage 1 - Fussie-effectrapportage.pdf (pdf)
AD2021-127946	Collegevoordracht bijlage 2 - Stichting voor Persoonlijk Onderwijs te Amsterdam. Onderzoek bestuur en scholen.pdf (pdf)
AD2021-127947	Collegevoordracht bijlage 3 - Stichting voor Persoonlijk Onderwijs te Amsterdam. Specifiek Onderzoek Rekenschap. .pdf (pdf)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Art. 5.1.2.e [redacted]@amsterdam.nl

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten, voorts wordt de portefeuillehouder gemachtigd tot het maken van tekstuele wijzigingen